

70
EL - MEA'RIDŽ / STEPENI
OBJAVLJENA U MEKI, IMA 44 AJETA

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
سَأَلَ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ ① لِّلْكَافِرِينَ لَيْسَ لَهُ دَافِعٌ ② مِّنَ اللَّهِ
ذِي الْعَارِجِ ③ تَعْرُجُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ
خَمْسِينَ أَلْفَ سَنَةٍ ④ فَأَصْبَحَ سَبْرًا جَمِيلًا ⑤ إِنَّمْ هُوَ يُعِيدُهُ ⑥
وَنَزَلَهُ قُرْبًا ⑦

U ime Allaha, Svemilosnog, Milostivog!
Neko je zatražio kaznu koja će se dogoditi/1/
nevjernicima - niko ne može spriječiti /2/ da
to Allah, Gospodar, Gospodar nebeskih
stepeni ne učini, /3/ k Njemu se penju meleki
i Džibril u danu koji pedeset hiljada godina
traje. /4/ Ti se strpi strpljenjem lijepim./5/
Oni misle da se dogoditi neće, /6/ a Mi znamo
da sigurno hoće. /7/

"Neko je zatražio kaznu koja će se dogoditi." Značenje je ovog ajeta: požurila je neka osoba sa traženjem kazne koja će se desiti, kao što je spomenuto u ajeti-kerimu koji glasi:

"Oni od tebe traže da ih kazna što prije stigne, i Allah će ispuniti prijetnju Svoju..." (El-Hadždž:47) To znači: Allahova, dž.š., kazna zacijelo će se izvršiti. Ovo je pitanje nevjernika o kazni koja će se nad njima izvršiti. Allah, dž.š., veli:

"...koja će se dogoditi nevjernicima", što znači da je ta kazna pripremljena za nevjernike. ***"Niko ne može spriječiti..."*** Niko ne može spriječiti tu kaznu ako Allah, dž.š., bude htio da se dogodi. Zbog toga Allah, dž.š., veli:

"Da to Allah, Gospodar nebeskih stepeni...", tj. Gospodar uzvišenosti i stepeni. Mudžahid veli: "El-Me'aridž" znači: mjesta uspinjanja na nebesima.

Allah, dž.š., veli:

"K Njemu se penju meleki i Džibril." Katade veli: 'Ta'rudžu' znači isto što i 'tas'adu', što znači penjanje i uzdizanje. Moguće je da je ovdje riječ o

Džibrilu. U gramatici arapskog jezika ovo je slučaj gdje se vezuje jedinka za skupinu kojoj pripada.

Allah, dž.š., veli:

"U danu koji pedeset hiljada godina traje." Pod ovim se podrazumijeva da je to razdaljina između sedmog neba i sedmog stepena zemlje. Ibn Ebi-Hatim prenosi od Ibn-Abbasa da je kazao: "Njegova vlast obuhvaća sve: od najnižih katova zemalja do najviših katova nebesa, a što iznosi pedeset hiljada godina." Neki smatraju da je tu riječ o Sudnjem danu. Ovo se prenosi i od Ibn-Abbasa, a u vezi je sa riječima Uzvišenog Allaha, dž.š.:

"K njemu se penju meleki i Džibril u danu koji pedeset hiljada godina traje." On kaže: "Taj dan Sudnji dan." Lanac prenosilaca ovog predanja je ispravan. U ovom smislu se navode i neki hadisi, između kojih i ovi: Imam Ahmed, r.a., prenosi hadis od Ebu-Hurejrea, koji kaže: (515) "Čuo sam Allahovog Poslanika, s.a.v.s., koji kaže: 'Ko bude imao deve a ne bude na njih davao zekat u vrijeme "nedžde" i "risle", a mi smo ga upitali: 'Šta je to "nedžda" i "risla"?' On je odgovorio: 'U teškoj i povoljnoj situaciji, pa ko ne bude davao zekat, doći će uhranjenije no što su bile i u većem broju, i dublje i zločudnije, a on će biti povaljen na zaravnjenu ledinu, a one će ga gaziti svojim papcima. Kada i posljednja prijeđe preko njega, početak će ponovno prva i to u danu koji će trajati pedeset hiljada godina, sve dok se ne presudi svijetu i svako vidi svoje mjesto.' Poslije toga je spomenuo krave i ovce koje će ga gaziti svojim papcima ako ne bude davan zekat na njih."

Imam Ahmed, r.a., prenosi i ovaj hadis od Ebu-Hurejrea, r.a., koji kaže: "Allahov Poslanik, s.a.v.s., kaže: (516) 'Nema ni jednog vlasnika blaga koji ne daje na njega zekat a da Allah, dž.š., neće od njega učiniti ploče koje će se ugrijati u džehenemskoj vatri, a kojima će mu biti žigosano čelo, bok i leđa, sve dok ne bude presuđeno Njegovim robovima u danu koji traje pedeset hiljada godina na način na koji vi računate vrijeme. Zatim će vidjeti svoje mjesto ili u Džennetu ili u Džehennemu..." Zatim je spomenuo ostatak hadisa u vezi sa ovcama i devama kao što je gore navedeno, a u njemu stoji: "Konji pripadaju trojici; nekome su nagrada, nekome štiti, a nekome će biti teret..." itd.

Muslim u potpunosti navodi ovaj hadis izdvajajući se od Buharije, a koji prenosi Suhejl od svoga oca, a ovaj od Ebu-Hurejrea. Razlog navođenja ovog hadisa jeste sintagma Allahovog Poslanika, s.a.v.s., u kojoj kaže: "I tako dok Allah, dž.š., presudi Svojim robovima u danu koji će trajati pedeset hiljada godina." Ovo je argument kojim potvrđuju svoj stav oni koji kažu da se ovaj ajet odnosi na Sudnji dan.

Allah, dž.š., veli: ***"Ti se strpi strpljenjem lijepim."*** To znači: strpljivo podnosi, o Muhammede, s.a.v.s., to što te tvoj narod smatra lažljivcem. To što oni požuruju kaznu zbog toga je što smatraju nemogućim da se ona i desi. Značenje ovog ajeta slično je ajetu u kojem Allah, dž.š., veli:

+ Objavljena nakon sure "El-Hakka".

"Požuruju ga oni koji u nj ne vjeruju, a oni koji vjeruju zbog njega - strahuju i da je istina znaju." (Eš-Sura;18) I zato Allah, dž.š., veli:

"Oni misle da se dogoditi neće", što znači: Allahova, dž.š., kazna i Sudnji dan za koji nevjernici kažu da su daleko, tj. da se uopće neće desiti. "A Mi znamo da sigurno hoće." To znači da su vjernici uvjereni da je taj čas blizu, iako njegovo vrijeme zna samo Allah, dž.š. Taj moment je, zacijelo, blizu.

يَوْمَ تَكُونُ السَّمَاءُ كَالرَّهْلِ ۝٨ وَتَكُونُ الْجِبَالُ كَالْعِهْنِ ۝٩
وَلَا يَسْأَلُ حَمِيمًا ۝١٠ يَبْصُرُونَهُ يَوْمَ الضُّحْرِ لَوْ يَفْقِدُونَ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِذِ بَيْنِهِ ۝١١ وَحَبِيبُهُ وَأَخِيهِ ۝١٢ وَفَصِيلَتُهُ الَّتِي
تُؤَيِّبُهُ ۝١٣ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ نَبِّئِهِ ۝١٤ كَلَّا إِنَّهَا أَطْلُ ۝١٥ نَرَاعَةٌ
لِلشَّوْءِ ۝١٦ لَدَعُوا مَنْ آدَبُوا وَتَوَلَّى ۝١٧ وَجَمَعَ فَأَوْعَى ۝١٨

"...a onoga dana kada nebo bude kao talog od zeltina, /8/ a brda kao vuna rascupana, /9/ kada bližnji neće bližnjeg ništa pitati, /10/ iako će jedni druge vidjeti. Zlikovac bi jedva dočekao da se od patnje toga Dana iskupi sinovima svojim, /11/ i ženom svojom, i bratom svojim, /12/ i porodicom svojom koja ga štiti, /13/ i svima ostalima na Zemlji, samo da se izbavi. /14/ Nikada! Ona će buktinja sama biti /15/ koja će udove čupati, /16/ zvat će onoga ko je glavu okretao i izbjegavao /17/ i zgrtao i skrivao." /18/

Allah, dž.š., veli da će kazna snaći nevjernike:

"A onoga dana kada nebo bude kao talog od zeltina", "a brda kao vuna rascupana", "kada bližnji neće bližnjeg ništa pitati, iako će jedni druge vidjeti." Neće rođak pitati o stanju njegova rođaka, iako će ga vidjeti u najgoroj situaciji, jer će biti zaokupljen samim sobom, a drugi ga neće zanimati. Jedni od drugih će bježati kao što je to spomenuto u ajeti-kerimu:

"Na Dan kada će čovjek od brata svoga pobjeći i od majke svoje i od oca svoga i od druge svoje i sinova svojih, toga Dana će se svaki čovjek samo o sebi brinuti." (Abasa; 34-37) I ajeti-kerim:

"Zlikovac bi jedva dočekao da se od patnje toga Dana iskupi sinovima svojim i ženom svojom, i bratom svojim, i porodicom svojom koja ga štiti, i svima ostalima na Zemlji - samo da se izbavi. Nikada!" Neće biti primljena otkupnina makar kada bi mogao čovjek dati sve što je na Zemlji i dati zlata kolika je cijela Zemlja i ono što je na njoj, ili da se iskupi svojim djetetom, i imetkom. Kada vidi strahote Kijametskog dana, to će poželjeti, ali neće biti prihvaćeno. "Porodicom svojom koja

ga štiti." Plemenom i rodbinom; "Nikada! Ona će buktinja sama biti." Ovo odražava intenzitet vatre.

"Koja će udove čupati", trgat će kožu sa glave, meso će odvajati od kostiju, dijelove ruku i nogu i lica. Naš Gospodaru, tražimo Tvoju zaštitu od Tvoje kazne.

"Zvat će onoga ko je glavu okretao i izbjegavao, i zgrtao i skrivao." Vatra će na Sudnjem danu pozvati one koji budu činili djela koja uvode u nju razgovijetnim jezikom, a potom će ih progutati kada se narod bude sakupio, kao što ptica guta zmevlje. To je zato što su oni, kako kaže Allah, dž.š., okretali glave i izbjegavali. To znači da su srcem zdušno odbacivali da će se desiti Sudnji dan i kazna, i nisu se angažirali i radili za ahiret koliko su mogli. "...i zgrtao i skrivao." Sakupljao je bogatstvo i čuvao ga, vezujući ga u kesi, ne dajući svoju obavezu kojom ga je Allah, dž.š., obavezao kroz davanje zekata i raznih sadaka. U jednom hadisu prenosi se: (517) "Nemoj skrivati jer će i Allah, dž.š., od tebe skrivati. Abdullah ibn Ukajm nije vezivao svoju kesu s novcem pravdajući to riječima: Čuo sam Allahove, dž.š., riječi: "I zgrtao i skrivao."

* إِنَّ الْإِنْسَانَ
خُلِقَ هَلُوعًا ۝١٩ إِذْ أَمَسَهُ الشُّرُوعَا ۝٢٠ وَإِذْ أَمَسَهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ۝٢١
إِلَّا الْمُصَلِّينَ ۝٢٢ الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ۝٢٣ وَالَّذِينَ فِي أَمْوَالِهِمْ
حَقٌّ مَّعْلُومٌ ۝٢٤ لِلسَّائِلِ وَالْحَرُومِ ۝٢٥ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ بِيَوْمِ الدِّينِ
۝٢٦ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ۝٢٧ إِنَّ عَذَابَ رَبِّهِمْ غَيْرُ
مَا مَوَّنُوا ۝٢٨ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ۝٢٩ إِلَّا عَلَىٰ أَرْوَاهِهِمْ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ۝٣٠ فَمَنْ أَبْغَىٰ وراءَ ذَلِكَ
فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ۝٣١ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمْتِنِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ۝٣٢
وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَتِهِمْ قَائِمُونَ ۝٣٣ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ۝٣٤
أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُّكْرَمُونَ ۝٣٥

Čovjek je uistinu stvoren lahkomin: /19/ kada ga nevolja snađe - očajan je, /20/ a kada ga zadesi dobro, on ga uskraćuje, /21/ osim klanjača, /22/ koji su u svojim namazima ustrajni, /23/ i oni u čijim imecima bude određen dio, /24/ za onoga koji prosi i za onoga koji ne prosi, /25/ i oni koji u ovaj svijet bude vjerovali, /26/ i oni koji od kazne Allahove budu strahovali, /27/ a od kazne Gospodara svoga niko nije siguran, /28/ i oni koji stidna mjesta svoja budu čuvali /29/ i živjeli jedino sa ženama svojim ili sa onima koje su u vlasništvu njihovu - oni, doista, prijekor ne zaslužuju, /30/ a oni koji traže

izvan toga, oni u grijeh upadaju, /31/ i oni koji povjerene im amanete budu čuvali i obaveze svoje ispunjavali, /32/ i oni koji dug svjedočenja svoga budu izvršavali, /33/ i oni koji namaze svoje budu revnosno obavljali /34/ oni će u džennetskim baščama biti počašćeni. /35/

Allah, dž.š., otkriva prirodu čovjeka koja naginje prizemnom načinu ponašanja.

"Čovjek je, uistinu, stvoren lahkominom", a potom to objašnjava sljedećim ajetom: **"Kada ga nevolja snađe - očajan je",** tako što mu srce side u pete od straha, pretjeranog straha, i izgubi nadu da će mu se dobro vratiti.

"A kada ga zadesi dobro, on ga uskraćuje." Kada se obogati, postane škrt i uskraćuje ispunjavanje svojih obaveza kojima je Allah, dž.š., obavezao Svoje robove.

Ahmed prenosi od Ebu-Hurejrea hadis u kojem Muhammed, a.s., veli: (S18) "Najgore što se može naći kod čovjeka jeste tvrdičluk uz pohlepu, i strah pretjerani strah." Ovaj hadis prenosi i Ebu-Davud. Zatim Allah, dž.š., veli:

"Osim klanjača koji su u svojim namazima ustrajni." Što znači: osim onih koji paze na namaska vremena, na namaske vadžibe, na smirenost i skrušenost u namazu. Od ove je riječi i izraz, El-Maud-Daim, stajaća voda, koja miruje. Ovo upućuje na obavezu smirenosti u namazu - na ruku'u i sedždi - ko se uspravi na sedžde i na sjedenju ne smatra se smirenim i skrušenim na namazu. Allah, dž.š., veli: **"I oni u čijim imecima bude određen dio; za onoga koji prosi i koji ne prosi."** Tj. u njihovim je imecima tačno određen dio za potrebe.

"I oni koji u onaj svijet budu vjerovali." Uvjereni su u povratak Allahu, dž.š., i polaganje računa, i nagradu za djela. Stoga oni čine djela za koja se nadaju da će dobiti nagradu i plaše se kazne.

Zato Allah, dž.š., veli:

"I oni koji od kazne Allahove budu strahovali", tj. plašili se i strepjeli.

"A od kazne Gospodara svoga niko nije siguran." Od nje nije niko siguran osim onih koji izvršavaju Allahova, dž.š., naređenja.

"I oni koji stidna mjesta svoja budu čuvali" od harama.

"I živjeli jedino sa ženama svojim ili sa onima koje su u vlasništvu njihovu" (žene robinje).

"Oni odista prijekor ne zaslužuju, a oni koji traže izvan toga, oni u grijeh upadaju." Već je spomenut komentar ovog ajeta na početku sure "El - Mu'minun".

"I oni koji povjerene im amanete budu čuvali i obaveze svoje ispunjavali." Tj. kada im se ostavi nešto na amanet, oni to ispune i ne varaju; a ako se na nešto obavežu, ne iznevjeru. Ovo su

osobine vjernika a suprotno su njima osobine munafika - licemjera, kako se navodi u sahih hadisu: (S19) "Tri su znaka licemjera - munafika: kada govori, laže; kada obeća, prevari; a kada mu se nešto povjeri, iznevjeri." U drugom rivajetu (S20) stoji: "Kada priča laže, kada se obaveže iznevjeri, a kada se prepire, prijede sve granice."

"I oni koji dug svjedočenja svoga budu izvršavali", tako da ih pamte i ne dodaju ništa na to, niti bilo šta oduzimaju ili tajе.

"I oni koji molitve svoje budu revnosno obavljali." U njihovo vrijeme, sa svim ruknovima, vadžibima i mustehabima. Sura je započela spominjanjem namaza i završava se isto tako spominjanjem namaza, što ukazuje na dužnu pažnju prema njemu i isticanje veličine namaza.

"Oni će u džennetskim baščama biti počašćeni." Raznovrsnim užicima i radostima.

فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُّطِيعِينَ ﴿٣٦﴾
عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ أُمَّرٍ فِيهِمْ أَنْ يَدْخُلَ جَنَّةَ
نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَافُكُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾ فَلَا أَقْبَمُ بِرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
إِنَّا لَنَقْدِرُونَ ﴿٤٠﴾ عَلَى أَنْ نُبَدِّلَ خَيْرًا مِنْهُمْ وَمَنْ لَنْ يُسَبِّحَوا ﴿٤١﴾ فَذَرَهُمْ
يَخُونُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّى يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٤٢﴾ يَوْمَ يُخْرِجُونَ
مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَى نُصُبٍ يُوفِصُونَ ﴿٤٣﴾ خَشَعَةً
أَبْصَرُهُمْ تَرَهَفْتُهُمْ ذَلَّةٌ ذَلِكِ الْيَوْمِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٤٤﴾

Šta je onim oko tebe koji ne vjeruju pa žure, /36/ zdesna i slijeva, u gomilama?! /37/ Kako svaki od njih žudi da u Džennet uživanja uđe? /38/ Nikada! Mi ih stvaramo, od čega - oni znaju! /39/ I ja se kunem Gospodarom istoka i zapada da ih možemo /40/ boljim od njih zamijeniti i niko Nas u tome ne može spriječiti. /41/ Zato ih ostavi neka se oni u besposlice udubljuju i nazabavljaju dok Dan kojim im se prijeti ne dočekaju, /42/ Dan u kome će žurno, kao da kumirima hrlе, iz grobova izići, /43/ oborenih pogleda i poniženjem ophrvani. To će biti onaj Dan kojim im se stalno prijeti! /44/

Allah, dž.š., kori nevjernike koji su se udaljili od Njegova Vjerovjesnika i postali mnogobrojne grupacije, iako su živjeli u njegovom vremenu, vidjeli ga i bili upoznati s činjenicom da ga je Allah, dž.š., podupro začuđujućim nadnaravnim djelima - mu'džizama. Allah, dž.š., veli:

"Šta je onima oko tebe koji ne vjeruju pa žure." Udaljavajući se od tebe žurno. **"Zdesna i slijeva, u gomilama?!"** Udaljavajući se, razilazeći se

od tebe na lijevu i na desnu stranu, govoreći: "Šta kaže ovaj čovjek?"

Prenosi se od Džabira b. Semure: (521) "Da je Muhammed, a.s., izišao među njih a oni su bili u halkama - kružocima i upitao ih: 'Šta je to pa vas vidim raštrkane'", tj. razbacane u halkama; prenose ga Ahmed, Muslim, Ebu-Davud i drugi.

Kako svaki od njih žudi da u Džennet uživanja uđe? Nikada! Zar žude oni koji su u ovakvoj situaciji, u kojoj bježe od Poslanika, udaljavajući se od istine, da će ući u Džennete uživanja!? Nikako! Naprotiv, njihovo će mjesto biti u Džehennemu. Nakon toga, Allah, dž.š., potvrđujući postojanje budućeg svijeta i povratak Allahu, dž.š., i kažnjavanje onih koji niječu njegovo postojanje, upotrebljavajući kao argument početak stvaranja od kojeg je ponovno vraćanje u prvobitno stanje lakše i jednostavnije.

Allah, dž.š., veli:

"Mi ih stvaramo - od čega, oni znaju!" A to je beznačajna sperma, kao što Allah, dž.š., veli:

Zatim Allah, dž.š., veli:

"I Ja se kunem Gospodarom istoka i zapada da ih možemo", tj. Stvoriteljem nebesa i Zemlje, i zvijezda koje se pojavljuju sa istoka i zalaze (nestaju) na zapadu. Cjelokupan tekst ima značenje: da je proživljenje i sakupljanje na Sudnjem danu kao i polaganje računa, sve će se to neminovno desiti, a što njihovo negiranje toga ne može spriječiti. Zbog toga je to ovdje izraženo sa lam elif za zekletvu, kojim i počinje zakletva, kako bi uputilo na to da je ono radi čega se zaklinje negacija onoga što oni tvrde. Tj.: Ne... nije onako kako vi tvrdite. "I Ja se kunem..." Oni su i prije bili svjedocima Allahove, dž.š., ogromne moći, što je mjerodavnije od dešavanja Kijametskog dana.

Zbog toga Allah, dž.š., veli:

"Stvaranje nebesa i Zemlje sigurno je veće nego stvaranje roda ljudskog, ali većina ljudi ne zna." (Gafir; 57)

Allah, dž.š., također veli:

"Zar Onaj Koji je stvorio nebesa i Zemlju nije kadar stvoriti njima slične? Jeste, On sve stvara i On je Sveznajući; i zaista On može; kada nešto hoće, samo za to rekne: 'Budi!' - i ono bude." (Jasin; 81-82) U ovoj suri Allah, dž.š., veli:

"I ja se kunem Gospodarom istoka i zapada da ih možemo boljim od njih zamijeniti." To znači Mi ćemo ih na Sudnjem danu povratiti i stvoriti im tijela koja su bolja od ovih sadašnjih.

"I niko Nas u tome ne može spriječiti." Tj. ne može nam to onemogućiti. Ovo je slično riječima Uzvišenog Allaha, dž.š.:

"Zar čovjek misli da kosti njegove nećemo sakupiti? Hoćemo, Mi možemo stvoriti jagodice prstiju njihovih ponovo." (El-Kijama; 3-4)

Zatim Allah, dž.š., veli: ***"Zato ih ostavi"***, tj. o Muhammede, s.a.v.s., ***"neka se u besposlice udubljuju i nazabavljaju"***, tj. pusti ih u izmišljanju laži i njihovom nevjerovanju i inadu.

"Dok Dan kojim im se prijeti ne dočekaju."

Znači: znat će rezultate svega toga i iskusit će zbog toga primjerenu kaznu.

"Dan u kome će žurno kao da kumirima hrle iz grobova izići." Oni će ustati iz grobova kada ih pozove njihov Uzvišeni Gospodar na mjesto gdje će račun polagati. Ustat će žurno kao da žure svojim idolima. To znači oni su u svom žurenju ka mjestu polaganja računa kao što su bili na dunjaluku kada su hrlili svojim idolima (kumirima) natječući se ko će ga prije dotaknuti. Ovo se prenosi od Mudžahida i drugih.

Allah, dž.š., veli:

"Oborenih pogleda", tj. gledajući preda se. ***"I poniženjem ophrvani."*** Ovo je nasuprot njihovom oholjenju na dunjaluku i izbjegavanju pokornosti Allahu, dž.š.

"To će biti onaj Dan kojim im se stalno prijeti!"

***Završetak sure "El-Mearidž".
Hvala Allahu, dž.š., Njemu pripada
svaka zasluga.***

